

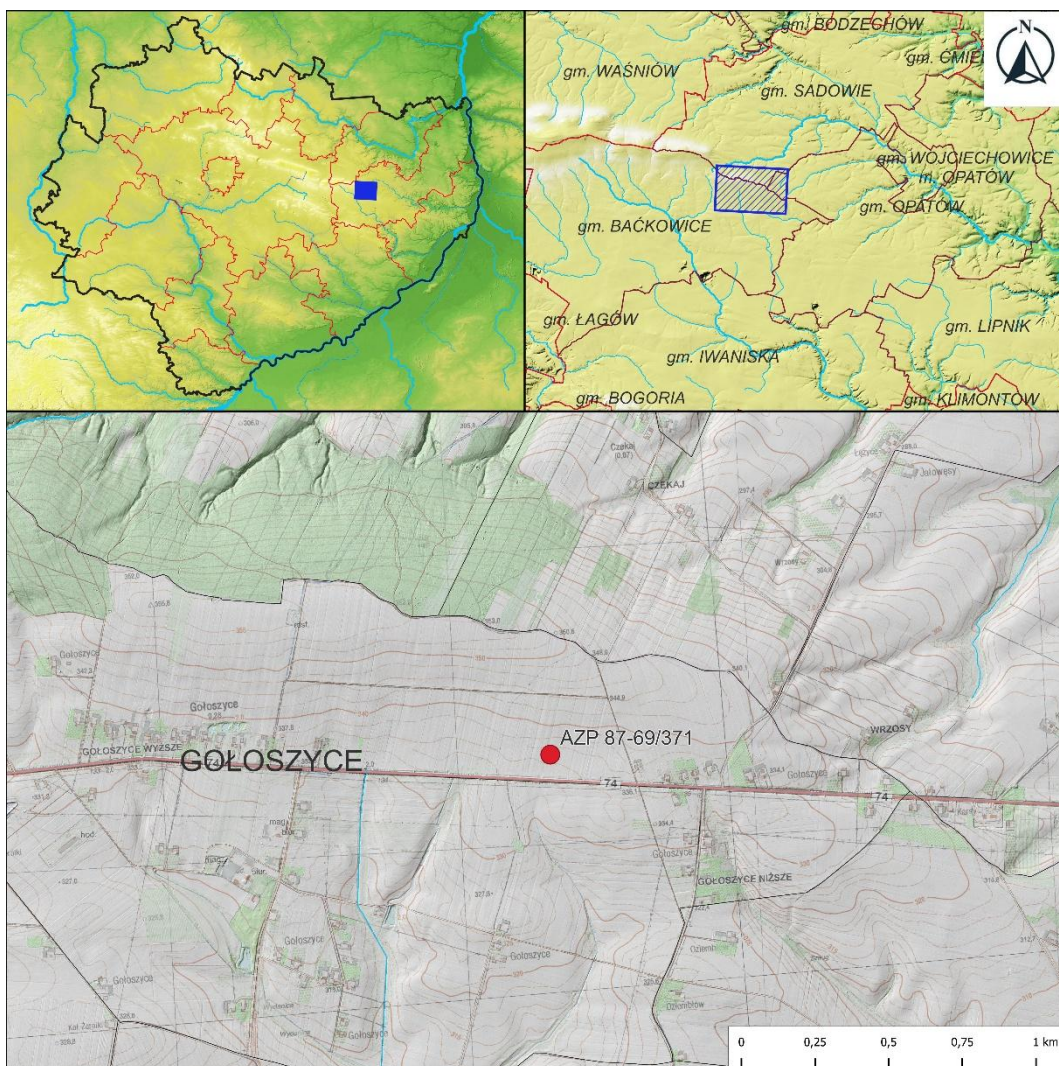
ŚWIĘTOKRZYSKI INFORMATOR ARCHEOLOGICZNY

ODKRYCIA
NR 11/2026
(23)

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Kielcach
ul. Ignacego Paderewskiego 34A, 25-502 Kielce
tel. 41 330 18 00
e-mail: sekretariat@wuoż.kielce.pl

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
Delegatura w Sandomierzu
ul. Juliusza Słowackiego 17, 27-600 Sandomierz
tel. 15 832 30 00
e-mail: sandomierz@wuoż.kielce.pl

NEOLITYCZNA KAMIENNA SIEKIERKA Z GOŁOSZYC, GMINA BAĆKOWICE, POWIAT OPATOWSKI

OPIS:

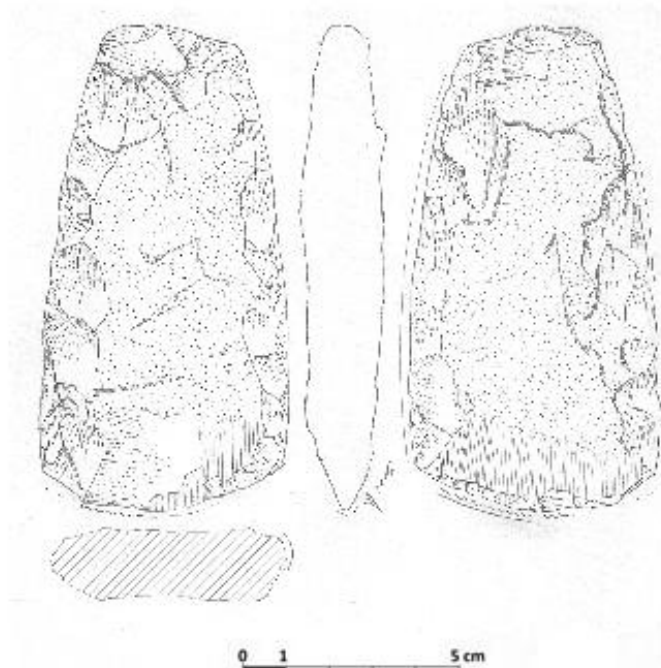
Siekiera wykonana na naturalnym okrusku dolerytu¹, skały występującej m.in. w Górach Świętokrzyskich. W przekroju poprzecznym jest płasko owalna; w obrysie płaszczyznowym trapezowata (ostrze łukowate, obuch skośny nieregularny „tępy”), w obrysie bocznym płasko klinowata. Powierzchnie ścianek czołowych stanowią płaszczyzny naturalne, zaś nieregularne boki dwustronnie

częściowo ścieniono i zaszlifowano. Siekiera jest dwustronnie gładzona przy ostrzu, którego krawędź jest zao-blona.

Wymiary:

Długość 111 mm, szerokość ostrza 54 mm, szerokość obucha 34 mm, grubość 13 mm.

¹ Określenie surowca dr Miłosz Huber z UMCS w Lublinie.

*Ryc. 1. Neolityczna kamienna siekierka
odkryta w Gołoszycach, gm. Baćkowice
Ryc. J. Libera*

Biorąc pod uwagę kształt ścianek płaszczyznowych (trapezowaty o lekko wypukłych bokach), widok boczny (zbliżony do płasko klinowatego) oraz przekrój poprzeczny (boki fragmentami zaokrąglone, po części zachowana dwuściennność), a także parametry metryczne (stosunek długości do szerokości mierzonej w połowie korpusu – w dolnej granicy smukłości), okaz z Gołoszyc jest najbliższy gładzonym kamiennym siekierom kultur pochodzenia południowego z wczesnego neolitu, które jednak z reguły są w pełni szlifowane/gładzone. Odmienności analizowanej siekierki dotyczą niestarannego wykonania. Dotyczy ono zarówno etapu uformowania kształtu poprzez „załuskanie”/piktaż przykrawędny boków i obucha, jak i etapu w procesie wykończenia, z których jedynie boki na niewielkich odcinkach zaokrąglono w wyniku szlifowania. Ponadto obróbce wykańczającej w postaci gładzenia poddano stosunkowo niewielkie płaszczyzny partii przyostrzowej, zwłaszcza z jednej strony. Zastanawiająca jest zaoblona krawędź „tnąca” – posiadająca dwustronne wybicia/wykruszenia, niewykazująca naprawy i wtórnego zagładzenia.

DATOWANIE:

Neolit.

OKOLICZNOŚCI ODKRYCIA:

Odkrycia dokonał Pan Wiesław Frejlich, który przekazał kamienną siekierę do Delegatury w Sandomierzu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach znalezionej na gruntach wsi Gołoszyce, gm. Baćkowice. Miejsce znalezienia siekiery oznaczono jako Gołoszyce stan. 48, 87-69/371.

Jerzy Libera

ORCID: 0000-0002-5233-9124

Marek Florek

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

Delegatura w Sandomierzu

ORCID: 0000-0002-9917-710X